

Wydaje Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego. Warszawa, Widok 10 (parter)

Prezydium Zarządu Głównego P. T. K.

Na posiedzeniu Prezydium Zarządu Głównego P. T. K. pod przewodnictwem Prezesa Zygmunta Beczkowicza załatwiono szereg spraw natury organizacyjnej, a przekazanych Prezydium przez plenarne posiedzenie Zarządu Głównego. Przygotowano materiały na Kongres Turystyczny w Krakowie, postanowiono wydać w nowym nakładzie broszurkę informacyjną Kół Krajoznawczych Młodzieży Szkolnej.

Zarząd Główny przygotowuje objazd fotograficzny Ziemi Odzyskanych. Impreza ta uzależniona jest od uzyskania koniecznego poparcia finansowego przez zainteresowane ministerstwa. Dwa Ministerstwa dały już pozytywną w tej sprawie odpowiedź. Ekipy fotograficzne przy udziale prof. Jana Bulhaka mają udać się w teren jeszcze w miesiącu czerwcu r. b.

Uzyskane z objazdu zdjęcia będą stanowiły podstawę przy organizowaniu wystawy objazdowej p. n. „Nasze Ziemie Odzyskane w fotografii”.

Prezydium stwierdza dużą inicjatywę terenu przy zakładaniu nowych Oddziałów P.T.K. Inicjatywa ta wychodzi z różnych stron i jest wywołana potrzebą istnienia naszej organizacji we wszystkich polaciach Kraju, w szczególności na Ziemach Odzyskanych.

P. T. K. na Kongresie Turystycznym w Krakowie.

W dniach 23, 24, 25 maja r. b. odbył się w Krakowie Kongres Turystyczny, zorganizowany przez Ministerstwo Komunikacji.

Na Kongresie dokonano przeglądu całokształtu zagadnień, związanych z turystyką, a wziętych z punktu widzenia czasów i warunków współczesnych. Z ramienia P.T.K. w Kongresie wzięli udział: Józef Kołodziejczyk — V. Prezes Zarządu Głównego, Kazimierz Staszewski — Sekretarz Zarządu Głównego, prof. Leopold Węgrzynowicz — Przewodniczący Komisji Kół Krajoznawczych Młodzieży, Fr. Jaškowiak — Prezes Oddziału Poznańskiego, Leon Ostaszewski — Prezes Oddziału Gdańskiego, E. Dzierożyński — Prezes Okręgu Białostockiego, St. Gabryszewski — V. Prezes Oddziału Warszawskiego, Marquoin — Delegat Oddziału Krakowskiego. Sekretarz Zarządu Głównego Kazimierz Staszewski w pierwszym dniu obrad wygłosił referat p. t. „Co myślą krajoznawcy o zadaniach turystyki w Polsce współczesnej”. Poza tym przedstawiciele P.T.K. zgłosili na Kongresie wnioski i dezyderaty w sprawie schronisk pomieckich, schronisk szkolnych, w sprawach wydawniczych, w sprawie związków kolejowych.

Dla P.T.K. zagwarantowano udział w Komisji, której zadaniem będzie opracowanie dekretu w sprawach organizacji turystyki w Polsce.

Szczegółowsze sprawozdanie z Kongresu umieszczone zostało na lamach Nr. 3 „Ziemi”.

Wytyczne dla prac P. T. K. w zakresie programowym i organizacyjnym (1946).

(przyjęte na posiedz. Zarz. Główn.: P.T.K. w dn. 27 i 28.V.1946)

I. Wyznaczone w Statucie cele P. T. K. obowiązują bez zmian. Oto one (w skrócie):

- 1) Budzić zamięłowanie do zwiedzania, poznawania i badania Polski oraz jej kultury.
- 2) Ułatwiać zwiedzanie Polski.
- 3) Gromadzić, opracowywać, wydawać materiały naukowe, dotyczące krajoznawstwa ziem polskich i krajów sąsiednich historycznie i geograficznie z nimi związanych.
- 4) Współdziałać w ochronie zabytków przyrody, kultury ziem polskich oraz rodzimego obyczaju.

II. Aktualne hasła P. T. K.

- 1) Popularyzować zagadnienia, ujęte w celach naszego Stowarzyszenia.
- 2) Wciągnąć do tych prac najszersze masy społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży miast i wsi.
- 3) Specjalny nacisk położyć na nasze Ziemie Odzyskane.

III. Aby zadość uczynić wyżej wskazanym zadaniom należy zorganizować akcję:

- 1) Wydawniczą.
- 2) Turystyczno wycieczkową.
- 3) Odczytową.
- 4) Muzealną.
- 5) Wystawową.
- 6) Biblioteczną.
- 7) Inną pomocniczą (fotograficzna, archiwalna, przezroczca itp.).

Akcje te oprzeć na sprawnie działającej strukturze organizacyjnej.

IV. W zakresie akcji wydawniczej uwzględnić:

- 1) W pierwszej mierze wydawanie popularnego miesięcznika krajoznawczego „Ziemia”.
- 2) Krajoznawczej gazetki ściennej dla szkolnej młodzieży p. n. „Nasz Kraj”.
- 3) Specjalnego miesięcznika Kół Krajoznawczych Młodzieży „Orli Lot”.
- 4) Zwięzłych i popularnych przewodników turystycznych, w której to dziedzinie Oddziały P.T.K. w szczególności na terenach odzyskanych winny wykazać własną inicjatywę.

V. W zakresie akcji turystyczno-wycieczkowej.

- 1) Zorganizować w Oddziałach turystykę pieszą, wodną, kolarską, samochodową itp.
- 2) Organizować wycieczki w rejonie własnym i po Polsce, w szczególności na Ziemie Odzyskane.
- 3) Pomagać w organizowaniu wycieczek przez inne Stowarzyszenia i Związki.
- 4) Organizować biura obsługi turystycznej (przewodnicy, informacje, ułatwienia noclegowe, w wyżywieniu i inne).

- 5) Ułatwiać turystykę indywidualną w szczególności członkom P.T.K. (schroniska, zniżki kolejowe, informacje).
- 6) Szkolić przewodników.
- 7) Gromadzić wydawnictwa map.
- 8) Znakować szlaki turystyczne.
- 9) Prowadzić akcję map dworcowych.
- 10) Czynić starania o przejęcie schronisk poniemieckich i organizowanie nowych schronisk. Zwrócenie uwagi na schroniska szkolne.

VI. W zakresie akcji odczytowej.

- 1) Organizować zespoły zdolnych prelegentów dla odczytów własnych oraz w lokalach Związków i innych Stowarzyszeń miast i wsi.
- 2) Wykorzystać do tej akcji radio.
- 3) Organizować odczyty na różnym poziomie naukowym zależnie od środowiska, dla którego odczyt ma być wygłoszony.
- 4) Zabiegać o możliwość organizowania odczytów krajoznawczych w Związkach i miejscowych Stowarzyszeniach.

VII. W zakresie akcji muzealnej (dopóki akcja ta nie będzie ujęta w nowe formy organizacyjne).

- 1) Przywrócić dawne muzea i zbiory P.T.K. do stanu przedwojennego.
- 2) Zabiegać o przejęcie zbiorów poniemieckich.
- 3) Wykorzystać muzea i zbiory dla popularyzacji krajoznawstwa w najszerszych sferach społeczeństwa.
- 4) Czuwać nad należytym stanem muzeów P.T.K. i nad prawidłowo zbudowaną ich siecią.

VIII. W zakresie akcji bibliotecznej:

- 1) Przyprzewodzić dawne biblioteki P.T.K. do stanu przedwojennego.
- 2) Uzupełnić je nowymi pozycjami, w szczególności dotyczącymi Ziemi Odzyskanych.
- 3) Udostępnić biblioteki szerokiemu ogółowi.
- 4) Prowadzić centralnie akcję informacyjną z dziedziny bibliografii, ułatwiając Oddziałom P.T.K. wybór niezbędniejszych dzieł z zakresu krajoznawstwa.

IV. W zakresie akcji wystawowej:

- 1) Organizować centralnie wystawy objazdowe.
- 2) Wykorzystać posiadane zbiory oraz zbiory wypożyczalne dla organizowania aktualnych wystaw w Oddziałach.
- 3) Zorganizować masowy napływ zwiedzających wystawy z uwzględnieniem młodzieży szkolnej.

Jako pierwszą wystawę objazdową zorganizować wystawę: „Nasze Ziemie Odzyskane w fotografii”.

X. W zakresie innych akcji pomocniczych:

- 1) Zorganizować przez Zarząd Główny ekspedycję fotografów na Ziemi Odzyskane dla uzyskania planowo zgromadzonego materiału fotograf.
- 2) Zorganizować przy Zarządzie Głównym zbiory fotograficzne z całej Polski a przy Oddziałach fotografie powierzonego im regionu.
- 3) Organizować archiwa krajoznawcze (druki, rękopisy, mapy, plany itp.), dotyczące Polski i własnego regionu.
- 4) Organizować zbiory przezroczy, ułatwiających akcję odczytową oraz naukę szkolną z dziedziny krajoznawstwa.

Aby ta akcja dała należyte wyniki, należy ją oprzeć na sprawnie działającej sieci organizacyjnej P.T.K.

W zakresie organizacyjnym P.T.K. winno:

- I. 1) Wznowić działalność czynnych przed wojną Oddziałów P.T.K.
- 2) uruchomić niezbędną sieć Oddziałów na Ziemiach Odzyskanych.
- II. 1) Wznowić i ożywić działalność istniejących przed wojną Okręgów.
- 2) Uzupełnić ich sieć mając na uwadze w szczególności Ziemię Odzyskane.

III. Zorganizować stałą łączność między Oddziałami a Okręgami (zjazdy okręgowe, delegacje, lustracje).

Powołać w Zarządzie Głównym Wydziały i Komisje, czuwające nad poszczególnymi odcinkami pracy.

V. Utrzymywać stałą łączność Zarządu Głównego z Oddziałami, w dużej mierze przez wydawanie Biuletynu P.T.K. informującego o wszelkich bardziej interesujących przejawach pracy P.T.K. dającego na autentycznych przykładach różną ilustrację tych prac w poszczególnych komórkach P.T.K.

VI. Otoczyć szczególną opieką Kola Krajoznawcze Młodzieży, dla których Zarząd Główny, Okręgi, Oddziały winny wykazywać szerokie zainteresowanie i przychodzić im z pomocą.

VII. Zorganizować w Zarządzie Głównym w Oddziałach konieczne Sekcje turystyki specjalnej.

VIII. Utrzymywać łączność z pokrewnymi programowo instytucjami np. P.T.T., L.M., L.O.P., w szczególności każdy Oddział winien przeprowadzić uchwałę o wciągnięciu wszystkich członków do Ligi Ochrony Przyrody.

Rozbudzanie przywiązania do kraju, dbałość o kulturę narodową, rozwijanie właściwej postawy obywatelskiej — winny leżeć u podstaw pracy Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego.

Kącik Warszawski.

Wycieczki Oddziału: 23 czerwca Karczew — prowadzi p. St. Gabryszewski. 29 czerwca Wilanów — Morysinek — prowadzi p. Kazimierz Kot. 7 lipca — Góra Kalwaria — Czernik — prowadzi inż. F. Kanclerz, 14 lipca — Bielany, Młociny, Tarchomin — prowadzi p. H. Grzybowski, 21 lipca. Lasy Chojnowskie — prowadzi inż. F. Kanclerz. 21 i 22 lipca. Czerwińsk, Puszcza Kampinowska, Leszno k. Błonia — prowadzi p. St. Gabryszewski. 28 lipca. Stare Miasto — Nowe Miasto — prowadzi p. H. Grzybowski.

W pierwszej połowie sierpnia rb. odbędzie się 10-o dniowa wycieczka samochodowa następującym szlakiem: Brodnica, Grudziądz, Malbork, Kwidzyn, Gdańsk, Gdynia, Rozewie, Kartuzi, Chojnice, Koronowo, Bydgoszcz. Wycieczkę poprowadzi inż. F. Kanclerz.

Poradnia Turystyczno-Krajoznawcza. Od lipca czynna będzie przy Oddziale Warszawskim Poradnia Turystyczno-Krajoznawcza, mająca na celu udzielanie porad co do zwiedzania Warszawy i okolic.

W miarę uzyskiwania materiału z terenu będą udzielane informacje o innych terenach Polski. Poradnia w tej chwili rozporządza podręczną biblioteką, w której przeważają książki poświęcone Warszawie.

Poradnia jest na razie czynna we wtorki, środy i piątki w godz. 17 — 19 ul. Widok 10. W niedługim czasie przewidziane jest przekształcenie Poradni na Biuro Turystyczne Oddziału Warszawskiego P.T.K.

Kurs przewodników po Warszawie. W dniu 21 czerwca rb. zakończony został kurs przewodników po Warszawie i okolicy. Kurs ukończyło 16 osób, przeważnie młodzieży. Kurs trwał 1 miesiąc, obejmując 25 godzin wykładów i 4 wycieczki miejskie i podmiejskie. Wykładowcami byli prof. Wł. Woydno, dyr. Słomczyński, dr. Szwałkowski, inż. F. Kanclerz, inż. Zurawski, inż. Kotarbiński, dr. J. Gomulicki, prof. Z. Orłowicz, prof. R. Kobendza, inż. Zborowski.

W skromnej uroczystości zakończenia Kursu po za członkami Zarządu Oddziału wzięli udział członkowie Prezydium Zarządu Głównego P.T.K. z Prezesem Z. Beczkowskim na czele.

Apel o książki. Zarząd Oddziału Warszawskiego zwraca się do wszystkich członków i przyjaciół P.T.K. o nadsyłanie wszelkich wydawnictw krajoznawczo-turystycznych na potrzeby Oddziału Warszawskiego.

Cały dorobek Oddziału nie istnieje. Wobec trudności zakupu wydawnictw dawno wyczerpanych istnieje tylko jedna możliwość zdobycia materiałów dla celów informacyjnych i pro-

pagandowych tj. ofiarność wszystkich krajoznawców i turystów na rzecz P.T.K.

Wiadomości o Zmarłych. Członkowie! Nadsyłajcie wiadomości o poległych, zmarłych i zaginionych w czasie wojny członków P.T.K.

Obóz krajoznawczy młodzieży.

Z inicjatywy Krakowskiej Komisji Kół Krajoznawczych Młodzieży Szkolnej na Śląsku u stóp Góry Św. Anny rozpoczęły swe prace obóz krajoznawczy młodzieży szkolnej.

Obóz zgromadzi około 30 osób. Przeprowadzi na miejscu szereg badań regionalnych, odbędzie liczne wycieczki, przygotuje materiały do Orlego Lotu. Organizacją obozu zajęła się p. Zofia Domaniewska.

Ankieta turystyczna w Postominie.

Z inicjatywy Ministerstwa Komunikacji w dniach 14 i 15 czerwca odbyła się w Postominie nad Bałtykiem dwudniowa ankieta turystyczna w sprawach organizacji turystyki na wybrzeżu.

Z ramienia P.T.K. udział w ankiecie wzięli przedstawiciele Zarządu Głównego, Oddziału Gdańskiego, Olsztyńskiego, Poznańskiego, Białostockiego.

Przewodniczył obradom wojewoda olsztyński p. Robel i delegat Zarządu Głównego P.T.K. p. K. Staszewski. W czasie ankiety omówiono całokształt zagadnień, dotyczących turystyki i krajoznawstwa na Pomorzu i woj. Olsztyńskim, wysunięto liczne wnioski i dezyderaty. Tereny wybrzeża są niezwykle atrakcyjnym obiektem turystycznym i krajoznawczym, posiadają wspaniałe pamiątki przeszłości, zabytki kultury i sztuki, bogate urządzenia turystyczne, mogące zaspokoić najbardziej wyszukane życzenia. Odczuwa się brak odpowiednich ludzi, no i kapitałów, umożliwiających odbudowę zaniedbanych uzdrowisk, hoteli, pensjonatów, schronisk, połączeń komunikacyjnych.

Liczne wycieczki wzdłuż wybrzeża ujawniły niezwykle bogactwo krajobrazu, (wspaniałe odmiany krajobrazu nadmorskiego, piękne jeziora, wzgórza, lasy), zabytki przeszłości, urządzenia turystyczne obliczone na dziesiątki tysięcy turystów.

Uczestnicy ankiety mogli naocznie przekonać się, jak wiele już zrobiono dla ożywienia niedawno jeszcze martwych ziem. Żywił polski góruje wszędzie, nadaje miastom i wsiom wyrazu. W takim miateczku jak Czaplínek, uczestnicy ankiety czuli się tak, jak w Łowiczu, aczkolwiek element polski osiadł tu niedawno. Wycieczki odbyły się według następującej trasy: Gdańsk, Słupsk, Połczyn (wspaniałe uzdrowisko śródlądowe!), Koszalin, Ustronie Nadmorskie, Kołobrzeg, Trzebiatów, Kamień, Dziwna, Międzyzdroje (konkurent Sopot!). W drodze powrotnej zwiedzono Lebę (na miejscu prócz morza, dwu jezior, mamy taką ciekawostkę, jak wyrzutnie V jeden i V dwa, które niosły pociski na Londyn), Jastarnię, Gdynię, Oliwę.

W czasie ankiety przedstawiciele P.T.K. zaobserwowali bardzo duże zainteresowanie dla naszych prac, oraz uzyskali szereg zapowiedzi w związku z uruchomieniem licznych Oddziałów P.T.K. na ziemiach pomorskich.

Oddział P. T. K. w Olsztynie.

W Olsztynie powstał Oddział Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego. Do Zarządu Oddziału weszli: mgr. Jan Bohucki, naczelnik Wydziału Szkolnictwa Powszechnego Kuratorium — jako Prezes. Jako członkowie Zarządu: Emilia Sukertowa Biedrawina, inż. Aleksander Zubelewicz, nac. Paweł Sowa, Władysław Muzolfowa, Franciszek Sajdak, Franciszek Tabak, Stanisław Wiśniewski, Stanisław Matyjaszek.

Zarząd Oddziału przystąpił do pracy. Pierwszą czynnością będzie przeszkolenie kilkunastu przewodników po Olsztynie i okolicach. Przewiduje się zorganizowanie schroniska turystycznego w Olsztynie i w najpiękniejszych miejscowościach pojezierza Mazurskiego, oraz urządzenie szeregu dalszych wycieczek krajoznawczych.

Adres Oddziału: mgr. Jan Bohucki, Kuratorium Okr. Szk. w Olsztynie.

• Nowej placówce na tak ważnym dla Polski terenie życzymy serdecznie pełnego powodzenia w pracy.

Pierwszy Oddział P. T. K. na Ziemi Lubuskiej (Zielona Góra).

W dniu 20 maja 1946 roku w lokalu Resursy Kupieckiej w Ratuszu Zielonej Góry odbyło się organizacyjne zebranie Oddziału Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego.

Zebranie zagal burmistrz miasta ob. Sobkowiak. Przewodniczący wyjaśnił, że początkowo istniała koncepcja powołania na miejscu Towarzystwa Miłośników miasta Zielonej Góry. Jednakże w związku z projektem ob. Heleny Mączewskiej, członkini P.T.K., należy raczej utworzyć Oddział tegoż zasłużonego i działającego na terenie całej Polski Towarzystwa, co zebrani jednogłośnie zaaprobowali. Ob. Burmistrz w dłuższym przemówieniu zreferował cele Pol. Tow. Krajoznawczego. Oddział na terenie Zielonej Góry w swoich celach uwzględni rozwój i zabezpieczenie dobytku kulturalnego na Ziemi Lubuskiej, dbałość o piękno miasta, organizację wycieczek itp. W Zielonej Górze znajduje się Muzeum, liczne instytucje dobroczynne i społeczne, z których nowy Oddział P.T.K. odegrać winien specjalną rolę.

Pierwszy krok w zabezpieczeniu dorobku kulturalnego już poczyniono: opiekę nad parkami i plantacjami powierzono miejscowym szkołom. W parku ustawione będzie popiersie Kościuszki, a sam park nazwany będzie imieniem tego bohatera narodowego. Na ratuszu umieszczona zostanie „Pieta“, dla uczczenia zmarłych i poległych. Poza tym zaprojektowano szereg innych posunięć, mających na celu nadanie polskiego charakteru miastu.

Prezesa Zarządu wybrano dyr. Stanisława Błaszczyka. Poza tym do Zarządu weszli: dyr. Alfons Bogaczyk, Łychowska Eugenia, insp. szk. ob. Tworzydło.

Dyr. Błaszczyk poinformował zebranych, że przy Gimnazjum i Liceum Miejskim powstało pierwsze Koło Krajoznawcze Młodzieży. Młodzież zwiedza okolice i o ile możliwości stara się zabezpieczyć dorobek kulturalny. Opiekunem Koła jest prof. Pachucki.

Zarząd utworzył sekcję muzealną, etnograficzną, techniczną, propagandy sztuki polskiej i ochrony przyrody. Adres Oddziału: ul. Zamkowa 2, na ręce p. Eugenii Łychowskiej — sekretarki.

Oddział P. T. K. w Toruniu.

Toruński Oddział Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego liczył przed wojną około 300 członków.

Wojna spowodowała dla Oddziału ciężkie straty. Listy strat nie udało się jeszcze ustalić. Wiadomo jednak, że spośród dawnych członków Zarządu Oddziału zginęli lub zmarli:

Prof. Kazimierz Kulwiec — zmarł na ewakuacji.

Mieczysław Ziółkowski — rozstrzelany jako więzień fortu VII w Toruniu w roku 1939.

Alfons Sobieski — zmarł w Oranienburgu w roku 1940.

Józef Meloch — zginął 14.II.1941 roku w obozie w Dachau.

Wanda Bukiewiczówna — rozstrzelana w Warszawie w roku 1940.

W roku 1945 zmarli inż. Chrzanowski i Boł. Zaremba.

W czasie działań wojennych stracono całkowicie urządzenie i wyposażenie własnego Domu Wycieczkowego przy ul. Legionów 24 w Toruniu. Straty obejmują: 120 łóżek z kompletną bielizną, naczynia kuchenne i stołowe, całkowite umeblowanie domu, księgozbiór liczący 360 tomów, zbiór przewodników, pocztówek, klisz i fotografii około 1000 egz., liczne albumy. Akta i księgi kasowe zabrał okupant; pozostała jedynie dobrze przechowana Złota księga pamiątkowa.

Obecnie Oddział liczy około 60 członków. Od czerwca czynne jest Biuro P.T.K. w domu własnym przy ul. Legionów 24. Ułatwi to kontakt Towarzystwa z członkami i zapisy nowych licznie zgłaszających się członków.

Na czele Zarządu Oddziału Toruńskiego stoi prezes p. Józef Błoński oraz sekretarka p. Wanda Waldowska.
Adres Oddziału: Toruń, ulica Legionów 24.

Oddział P. T. K. w Działdowie.

Dzięki inicjatywie i staraniom burmistrza miasta p. Piotra Pszennego w dniu 11 czerwca 1946 r. powołano w Działdowie ponownie Oddział Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego.

Na zebranie organizacyjne przybyło zgórą 50 osób. Omówiono plan pracy i powołano Zarząd Oddziału z p. inspektorem Eugeniuszem Piechą jako prezesem. Oddział posiada do dyspozycji własny lokal, schronisko wycieczkowe i liczne ekspozyty, będące pozostałością miejscowego muzeum regionalnego.

Z inicjatywy społecznej przy współudziale P.T.K. przygotowuje się w Działdowie szereg interesujących imprez. Mianowicie w dniach 11 a 18 lipca 1946 r. odbędzie się Zjazd b. Wychowanków Państw. Seminarium Naucz. w Działdowie, pomyślany jako Kurs Mazuroznawczy dla miejscowych i przyjezdnych działaczy społecznych i polit.

W dniu 14 lipca nastąpi w Działdowie odsłonięcie odbudowanego pomnika Władysława Jagiełły.

W dniu 15 lipca zbiorowa wycieczka na pobojowisko Grunwaldzkie.

Adres Oddziału: Działdów, Inspektorat Szkolny.

Oddział P. T. K. w Słupsku.

Pięknym miastem jest Słupsk, położony na Ziemiach Odzyskanych, a włączony obecnie do województwa Gdańskiego.

Stare miasto otoczone jest wspaniałymi plantami, zwanymi tu Walami. Wokół Walów położone są pięknie zabudowane dzielnice miasta, mało zniszczone, a połączone ze sobą linią tramwajową.

Stare miasto, szczytujące się pięknymi budowlami z dawnych wieków, jest niemal doszczętnie spalone. Ocalały mury miejskie, baszty; ruiny świątyń dadzą się odbudować. Nowe miasto posiada nowoczesnie urządzone hotele, zasobne restauracje. Słupsk staje się dla krajoznawstwa i turystyki interesującym obiektem, który winien być licznie odwiedzany.

W tym to mieście powstał Oddział Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, którego Zarząd przystąpił już do pracy.

Skład Zarządu podamy do wiadomości w następnym numerze Biuletynu.

Oddział P. T. K. w Łęczycy.

W dniu 22 maja r. odbyło się zebranie organizacyjne Łęczyckiego Oddziału P.T.K. na którym wybrano Zarząd Oddziału w następującym składzie:

Prezes: inż. Franciszek Obrębski, V. Prezes — mgr. Dionizy Kuźniak, Sekretarz — Jan Kurasiński, Skarbnik — Tadeusz Zawadzki, Członkowie — dr. Jadwiga Grodzka, ks. Józef Kulesza, Eugenia Dołęgowska, mec. Edward Piotrowski, Walenty Czerwiński, Jadwiga Wróblewska, Teresa Szczepanikowa, Lucjan Mazurkiewicz. Komisja Rewizyjna: Antoni Gąsiorowicz, Adam Król, Aleksander Klimkiewicz.

Praca Oddziału Łęczyckiego P.T.K. prowadzona będzie w czterech Sekcjach:

1. Konserwacji Zamku Kazimierzowskiego w Łęczycy.
2. Muzeum Ziemi Łęczyckiej.
3. Historyczno - Krajoznawczej.
4. Wycieczkowo - Turystycznej.

Liczba członków Oddziału dochodzi do 50.

Adres Oddziału: Łęczycza, Jan Kurasiński, Wydział Powiatowy.

Starogród nad Iną.

Starogród liczy 15 tys. mieszkańców, jest ważnym węzłem kolejowym, posiada liczne pamiątki, ważne ze względów krajoznawczych. Wiele z nich sięga czasów piastowskich.

W mieście tym czynione są przygotowania do zorganizowania Oddziału Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego. Prace

organizacyjne podjął z upoważnienia Zarządu Głównego P.T.K. ob. Bogdan Matczyński, naczelnik Oddziału Mechanicznego w Starogrodzie nad Iną, ul. Słowackiego 24.

Będzie to pierwszy Oddział P.T.K. na Pomorzu Zachodnim. Na tym terenie przygotowuje się powołanie Oddziału P.T.K. w Polczynie. Prace nad powołaniem Oddziału P.T.K. w Szczecinie prowadzi ob. Twardo i prof. Czekanowski.

Tomaszowski Oddział P. T. K.

„Otwierając pierwsze, organizacyjne zebranie Oddziału P.T.K. w Tomaszowie Maz., w odradzającej się Ojczyźnie, wiata z błogim wzruszeniem wszystkich obecnych, których szlachetne pobudki przywiodły tu, do tego dźwigającego się z ruin i zniszczenia — Muzeum Regionalnego. Polska jest wielka i czeka ze swoimi cudami, ze swoim pięknem, ze swoją przeszłością, na nas, na swoich synów. Niechże to ciężkie życie, ta zda się niekończąca troska, nie przysłania nam całkowicie tego, co z takim kunsztem urządził Bóg i to, co stworzyły długie pokolenia w swoim trudzie i w nadziei dobrze spełnionego obowiązku. Niechże ten czar szumiącego strumyka, te blaski słonecznej polany, te ukwiecone łąki, te resztki odwiecznych murów zamkowych, te romantyczne kurhany i rozsiane po drogach i pustkowiach mogiły, niech nas wiodą w krainę nowych przeżyć i dadzą odetchnienie i pozwolą duszę swoją odrodzić i wyzwolić z pod jarzma szarości życia.” Oto m. in. zdania, wygłoszone przez p. J. P. Dekowskiego, podczas otwarcia pierwszego, organizacyjnego zebrania, które miało miejsce w dniu 20 maja 1946 r., a na które przybyło 28 osób zadeklarowanych.

Po zagajeniu, został powołany na przewodniczącego, dyrektor Eugeniusz Mikołajczyk, który korzystając z nadarzącej się okazji, wygłosił dłuższą pogadankę o celach i zadaniach P.T.K.

„Po czym przystąpiono do wyboru Zarządu. Jednomyślnie powołano na stanowisko prezesa p. Eugeniusza Mikołajczyka, a na wiceprezesa inż. Kazimierza Zagrzejewskiego, na sekretarkę p. Magdalenę Rutyno, na skarbnika — p. Leona Robaka, na administratora — p. Janinę Kominę, na kustosa Muzeum — p. Jana Dekowskiego, na opiekunkę Kół Młodzieży krajoznawczej — p. Janinę Krygierównę, wreszcie na przewodniczących sekcji, a więc Wycieczkowej — p. Mieczysław Socha, Ludoznawczej — p. J. Dekowskiego, Odczytowej — p. Michała Całę, oraz finansowej — p. Janinę Jaworską.

W piątym punkcie porządku dziennego minutowym milczeniem uczczono wszystkich przed wojennych członków P.T.K., którzy zginęli z rąk hitlerowców lub na polu chwały.

W wolnych wnioskach poruszono kilka spraw. W pierwszym rzędzie złożone wyrazy najwyższego uznania i podziękowania p. J. Dekowskiemu, za jego wielkie poświęcenie i nadzwyczajny wysiłek około montowania i organizowania placówki muzealnej, jak też i samego Oddziału P.T.K. na terenie miasta Tomaszowa Maz.

Dyskutowano również nad kwestią mających się odbyć w najbliższym czasie wycieczek, a szczególnie do Gdańska, Sopot i Gdyni. Rostrząsano także zagadnienia, dotyczące odczytów, referatów i wszelkiego rodzaju prelekcji.

W czasie dalszych rozmów ujawniło się, że p. J. Dekowski, szczęśliwie, prawie w całości uratował z pożogi wojennej bibliotekę dawnego Tomaszowskiego Oddziału P.T.K., która była już przygotowaną przez żołdactwo niemieckie do dołów kloacznych. Z posadzek ustępowych, z narażeniem życia, razem z garstką wiernych uczniów, chyłkiem poprzez ogrody i zauki, unosił tom po tomie, z wiarą, że Polska Zmartwychwstanie, i że te dzieła przetrwają ciemną noc okupacji i służyć będą nauce polskiej.

(Wreszcie wysunięto wzmoczony werbunek członków, z nadzieją, że tym sposobem, da się rozwinąć jak najszerszą i najżywszą działalność krajoznawczą w środkowych pobrzeżach rzeki Pilicy.

Adres Oddziału: Tomaszów Mazowiecki, ul. Św. Antoniego 14.